Plateosauria

Plateosauria – grupa dinozaurów nazwana w 1913 roku przez Gustava Torniera; Plateosauria w pierwotnym znaczeniu to proponowana przez Torniera zastępcza nazwa dla teropodów (do których Tornier zaliczał również dinozaury obecnie klasyfikowane jako bazalne zauropodomorfy)[1]. W publikacjach sprzed 1998 roku grupa ta rzadko była wyróżniana; wyróżnił ją w jednej ze swych publikacji Edwin Colbert (1964), proponując Plateosauria jako zastępczą nazwę dla prozauropodów. Colbert zaliczył do Plateosauria trzy rodziny zauropodomorfów nie należących do zauropodów - Plateosauridae, Thecodontosauridae i Melanorosauridae; uznał też tak rozumiane Plateosauria za prawdopodobnych przodków zauropodów[2].

Plateosauria

Tornier, 1913

Plateozaury

Systematyka

Domena	eukarionty
Królestwo	zwierzęta
Typ	strunowce
Podtyp	kręgowce
Gromada	zauropsydy
Podgromada	diapsydy
Infragromada	archozauromorfy
(bez rangi)	archozaury
(bez rangi)	Ornithodira
Nadrząd	dinozaury
Rząd	dinozaury gadziomiedniczne
Podrząd	zauropodomorfy
(bez rangi)	Plateosauria

Pierwszą definicję filogenetyczną tej grupy sformułował Paul Sereno w 1998 roku; zdefiniował Plateosauria jako klad obejmujący rodzaje *Plateosaurus* i *Massospondylus*, ich ostatniego wspólnego przodka i wszystkich jego potomków[3]. Inną definicję filogenetyczną sformułowali w 2004 r. Peter Galton i Paul Upchurch, definiują Plateosauria jako klad obejmujący rodzaje *Jingshanosaurus* i *Plateosaurus*, ich ostatniego wspólnego przodka i wszystkich jego potomków. Z przeprowadzonej przez autorów analizy kladystycznej wynika, że do tak definiowanych Plateosauria poza *Plateosaurus* i *Jingshanosaurus* należałyby też rodzaje *Sellosaurus*, *Euskelosaurus*, *Lufengosaurus*, *Coloradisaurus*, *Mussaurus*, *Massospondylus* i *Yunnanosaurus* oraz gatunek *"Gyposaurus" sinensis*[4]. Z analiz kladystycznych przeprowadzonych przez Adama Yatesa (2007) oraz Paula Upchurcha, Paula Barretta i Petera Galtona (2007) wynika jednak, że *Jingshanosaurus* był bliżej spokrewniony z zauropodami niż z plateozaurem; w związku przyjęcie definicji filogenetycznej proponowanej przez Galtona i Upchurcha (2004) doprowadziłoby do sytuacji, w której do tak definiowanych Plateosauria należałby również szereg zauropodomorfów niezaliczanych przez Galtona i Upchurcha do tej grupy, w tym rodzaje *Riojasaurus*, *Anchisaurus* i *Melanorosaurus* oraz zauropody[5][6]. Upchurch, Barrett i Galton (2007) zdecydowali się więc przyjąć definicję filogenetyczną Plateosauria z 1998 r. sformułowaną przez Paula Sereno. Z przeprowadzonej przez nich analizy kladystycznej wynika, że do Plateosauria *sensu* Sereno, 1998 należałyby tylko rodzaje *Plateosaurus*, *Riojasaurus*, *Coloradisaurus*, *Massospondylus* i być może *Lufengosaurus*[6]. Z analiz kladystycznych przeprowadzonych przez Adama Yatesa wynika jednak, że również *Massospondylus* był bliżej spokrewniony z zauropodami niż z plateozaurem; co za tym idzie, także do Plateosauria *sensu* Sereno, 1998 należałaby większość znanych zauropodomorfów, w tym zauropody. Z analiz Yatesa wynika, że do Plateosauria nie należało jedynie kilka najbardziej bazalnych ze znanych rodzajów zauropodomorfów, w tym m.in. *Saturnalia*, *Thecodontosaurus* i *Efraasia*[5][7][8].

Ponieważ nie jest pewne, jakie taksony można zaliczyć do Plateosauria, nie można jednoznacznie stwierdzić, jaki jest czasowy i przestrzenny zasięg występowania tej grupy. Wyniki analizy kladystycznej Upchurcha, Barretta i Galtona (2007) wskazywałyby, że przedstawiciele tej grupy żyli od późnego triasu do wczesnej jury

na obszarach dzisiejszej Europy (*Plateosaurus*), Ameryki Południowej (*Coloradisaurus*, *Riojasaurus*), Afryki (*Massospondylus*) i być może Azji (*Lufengosaurus*)[6]. Z kolei przy założeniu, że do tej grupy należy większość znanych zauropodomorfów, w tym zauropody[5], przedstawiciele Plateosauria żyliby od późnego triasu do późnej kredy, a ich skamieniałości byłyby znane ze wszystkich kontynentów, w tym również z Antarktydy (*Glacialisaurus*[9]).

Przypisy

1. Gustav Tornier. *Reptilia (Paläontologie)*. „Handwörterbuch der Naturwissenschaften". 8, s. 337-376, 1913 (niem.).
2. Edwin Harris Colbert. *Relationships of the saurischian dinosaurs* (http://hdl.handle.net/2246/3356). „American Museum Novitates". 2181, s. 1-24, 1964 (ang.).
3. Paul C. Sereno. *A rationale for phylogenetic definitions, with application to the higher-level taxonomy of Dinosauria*. „Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie, Abhandlungen". 210 (1), s. 41–83, 1998 (ang.).
4. Peter M. Galton, Paul Upchurch: Prosauropoda. W: David B. Weishampel, Peter Dodson, Halszka Osmólska (red.): *The Dinosauria*. Wyd. drugie. Berkeley: University of California Press, 2004, s. 232-258. ISBN 0-520-24209-2.
5. Adam M. Yates. *Solving a dinosaurian puzzle: the identity of* Aliwalia rex *Galton*. „Historical Biology". 19 (1), s. 93–123, 2007. DOI: 10.1080/08912960600866953 (https://doi.org/10.1080/08912960600866953) (ang.).
6. Paul Upchurch, Paul M. Barrett, Peter M. Galton. *A phylogenetic analysis of basal sauropodomorph relationships: implications for the origin of sauropod dinosaurs*. „Special Papers in Palaeontology". 77, s. 57–90, 2007 (ang.).
7. Adam M. Yates, Matthew F. Bonnan, Johann Neveling, Anusuya Chinsamy i Marc G. Blackbeard. *A new transitional sauropodomorph dinosaur from the Early Jurassic of South Africa and the evolution of sauropod feeding and quadrupedalism*. „Proceedings of the Royal Society B". 277 (1682), s. 787–794, 2010. DOI: 10.1098/rspb.2009.1440 (https://doi.org/10.1098/rspb.2009.1440) (ang.).
8. Adam M. Yates. *A revision of the problematic sauropodomorph dinosaurs from Manchester, Connecticut and the status of* Anchisaurus *Marsh*. „Palaeontology". 53 (4), s. 739–752, 2010. DOI: 10.1111/j.1475-4983.2010.00952.x (https://doi.org/10.1111/j.1475-4983.2010.00952.x) (ang.).
9. Nathan D. Smith, Diego Pol. *Anatomy of a basal sauropodomorph dinosaur from the Early Jurassic Hanson Formation of Antarctica* (http://www.app.pan.pl/article/item/app52-657.html). „Acta Palaeontologica Polonica". 52 (4), s. 657–674, 2007 (ang.).

Zobacz też

- Plateozaur
- *Plateosauravus*

Źródło: „https://pl.wikipedia.org/w/index.php?title=Plateosauria&oldid=51871988"

Tę stronę ostatnio edytowano 20 sty 2018, 15:44. Tekst udostępniany na licencji Creative Commons: uznanie autorstwa, na tych samych warunkach (http:https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.pl), z możliwością obowiązywania dodatkowych ograniczeń. Zobacz szczegółowe informacje o warunkach korzystania (http:https://foundation.wikimedia.org/wiki/Warunki_korzystania).